

IZVEŠTAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u septembru

2014.god.

27.10.2014

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne škole "Svetozar Marković" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na oba merna mesta vrši se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃, kao i NO₂. Takođe se na oba merna mesta vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuju i ukupne taložne materije. Procena zagađenosti vazduha, odnosno granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti emisije za pojedine parametre aerozagađivanja baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, suženja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA

U septembru 2014.god. izvršeno je 60 dnevnih merenja SO₂ na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i O.Š. Marković u Vranju. U septembru 2014.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, na ovim mernim mestima. Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U septembru 2014. god. izvršeno je 60 dnevnih merenja O₃ na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ i O.Š. Marković u Vranju. U septembru 2014.god. na mernom mestu u O.Š. Svetozar Marković nije bilo izmerenih koncentracija O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Š. Svetozar Marković. Maksimalno dozvoljena vrednost za O₃ za jedan dan iznosi 50 µg/m³.

•

Azot dioksid U septembru 2014.god. izvršeno je 60 dnevnih merenja azot dioksida na 2 merna mesta, po 30 na mernom mestu u ZZJZ i O.Š. Marković u Vranju. U septembru 2014.god. nije bilo vrednosti koncentracija preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. Granična vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, a tolerantna 125 µg/m³/dan.

Aerosediment U septembru 2014.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na mernim mestima u ZZJZ Vranje i O.Š. Marković u Vranju. Mesečne vrednosti ukupnih taložnih materija u septembru 2014.god., na ovim mernim mestima, bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taložne materije na mesečnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan. Tabela sa rezultatima merenja

Dr Nevenka Stanojković, Lekar spec.higijene i toksikologije